

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

Розробник(и):
Тарас ЦИМБАЛ, канд. соціол. наук, асистент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології
 Володимир СУДАКОВ

Протокол № 13 від «27» 06 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Соціальна антропологія: соціологічні засади

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022-2023
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: Тарас ЦИМБАЛ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 8 від «29» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА
(підпис)

1. **Мета дисципліни** – сформувати в студентів розуміння основних понять і теорій соціальної антропології.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. Опанувати навчальну дисципліну «Загальна соціологія»
2. Опанувати навчальну дисципліну «Теорія та історія соціології»
3. Вміти працювати з науковою літературою

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

У рамках навчальної дисципліни «Соціальна антропологія» на простих соціальних об'єктах розглядаються базові пізнавальні стратегії наук про суспільство, що забезпечує краще розуміння соціологічного інструментарію, який застосовується для вивчення сучасних суспільств.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- Навчити комплексному сприйняттю суспільства в нерозривній єдності біологічних, екологічних, технологічних, економічних, демографічних, психологічних, соціальних та культурних аспектів його функціонування
- Сформувати розуміння основних теоретичних підходів до пояснення впорядкованості суспільного життя, їх можливостей та обмежень
- Сформувати навички давати визначення науковим та повсякденним поняттям

Це спрямовано на формування компетентностей:

- здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (ск01)
- вміння використовувати методи та форми соціальних технологій для прогнозування та аналізу тенденцій суспільного розвитку залежно від суб'єктів соціальної взаємодії (ск14)

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання		
1.1	Знати основні теоретичні підходи соціальної антропології до пояснення впорядкованості суспільного життя	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота	45
2.1	Коректно використовувати базовий концептуальний апарат наук про суспільство в усній дискусії	Лекція, семінар практичне, самостійна робота	усна дискусія на практичному занятті	10
2.2	Давати визначення науковим та повсякденним поняттям	практичне	контрольна робота	20
2.3	Визначати теоретико-методологічні засади соціологічного дослідження	Лекція, практичне, самостійна робота	контрольна робота	15
3.1	Брати участь в усній науковій дискусії	практичне	усна дискусія на практичному занятті	10

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	2.3	3.1
Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми (PH02)	+	+	+	+	
Аналізувати політичні явища та основні тенденції розвитку соціально-політичних процесів з точки зору соціальних інтересів та очікувань (PH16)		+		+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. Кр 1 з тем 1–2, PH 1.1, PH 2.2, PH 2.3 – 30 балів/18 балів
2. Кр 2 з тем 3–4, PH 1.1, PH 2.2, PH 2.3 – 30 балів/18 балів
3. Кр 3 з тем 5–6, PH 1.1, PH 2.2, PH 2.3 – 20 балів/12 балів
4. Участь у дискусіях на заняттях з тем 1–6, PH 2.1, PH 3.1 – 20 балів/12 балів

- **підсумкове оцінювання: залік**

У разі, якщо студент набрав за семестр менше 60 балів, він обов'язково складає заліковий тест, який максимально оцінюється в 20 балів.

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Кр 1 з тем 1–2, PH 1.1, PH 1.2 – після вивчення теми 2
2. Кр 2 з тем 3–4, PH 1.1, PH 1.2 – після вивчення теми 4
3. Кр 3 з тем 5–6, PH 1.3, PH 2.2, PH 2.3 – після вивчення теми 6
4. Участь у дискусіях на заняттях з тем 1–6, PH 2.1, PH 3.1 – протягом семестру

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
1	Історичні передумови, інтелектуальні витоки і предметна сфера соціальної антропології. Еволюціонізм у соціальній антропології	2	2	8
2	Релігійне життя, мислення, ментальність і обмін у первісних суспільствах: проблематика французької школи соціальної антропології	4	4	8
3	Функціональний аналіз первісного суспільства в теоріях британської школи	4	4	8
4	Соціальний конфлікт і зміна: вихід за межі функціоналізму в теоріях Макса Глякмена, Віктора Тернера і Жоржа Баландьє	4	4	8
5	Місце економіки й матеріальних чинників у марксистському підході до аналізу первісних суспільств	2	4	8
6	Структурна антропологія Клода Леві-Строса й інтерпретаціоністська парадигма Кліфорда Гірца	4	4	8
ВСЬОГО		20	22	48

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття - 22 год.

Самостійна робота - 48 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Durkheim Émile, Mauss Marcel. Primitive Classification / Translated from the French and edited with an introduction by Rodney Needham. – London: Cohen & West, 2009. – Pp. 2–8, 24–28, 39–51.
2. Genner, Arnold van. The Rites of Passage. – Chicago: The University of Chicago Press, 1984. – Pp. 1–3, 10–13, 189–194.
3. Gluckman, Max, The License in Ritual, in Max Gluckman, Custom and Conflict in Africa, Oxford: Basil Blackwell, 1970, pp. 109–136.
4. Harris Marvin, Cultural Materialism: The Struggle for a Science of Culture, New York: Random House, 1979, pp. 3–115.
5. Malinowski, Bronislaw, Argonauts of the Western Pacific, London: George Routledge and Sons, Ltd., 1932, pp. 81–104 (Chapter III. The Essentials of the Kula).
6. Radcliffe-Brown, A.R. Introduction, in A. R. Radcliffe-Brown, D. Forde (eds), African Systems of Kinship and Marriage, London, New York, Toronto: Oxford University Press, 1950, pp. 1–85.
7. Radcliffe-Brown Alfred. On the Concept of Function in Social Science // American Anthropologist. New Series, Vol. 37, No. 3, Part 1 (Jul. - Sep., 1935), pp. 394–402.
8. Turner Victor, Schism and Continuity in an African Society: A Study of a Ndembu Village Life, Oxford, Washington, D.C.: Berg, 1996, pp. 82–130 (Chapter IV. Matrilineal Descent: The Basic Principles of Village Organization).
9. Гірц Кліфорд. «Насичений опис»: у пошуках інтерпретативної теорії культури // У кн.: Гірц Кліфорд. Інтерпретація культур / Пер. з англ. Наталі Комарової. – К.: Дух і літера, 2001. – С. 9–42.
10. Гірц Кліфорд. Ритуал і соціальні зміни: яванський приклад життя // У кн.: Гірц Кліфорд. Інтерпретація культур / Пер. з англ. Наталі Комарової. – К.: Дух і літера, 2001. – С. 170–202.
11. Даймонд Джаред. Зброя, мікроби і харч: Витоки нерівностей між народами. – К.: «Ніка-Центр», 2012. – С. 33–49, 81–88, 189–207, 256–282, 406–411.
12. Діса Катерина. Історія з відьмами: Суди про чари в українських воєводствах Речі Посполитої XVII–XVIII століть. – К.: Критика, 2008. – С. 50–59.

13. Енгельс Фрідріх. Походження сім'ї, приватної власності і держави. У зв'язку з дослідженнями Льюїса Г. Моргана // У кн.: Карл Маркс і Фрідріх Енгельс. Твори. Т.21. – К.: Видавництво політичної літератури України, 1964. – С. 23–171.
14. Леві-Строс Клод. Місце антропології серед соціальних наук і проблеми її викладання // У кн.: Клод Леві-Строс. Структурна антропологія / Пер. з фр. Зої Борисюк. – К.: Основи, 2000. – С. 325–360.
15. Леві-Строс Клод. Первісне мислення / Пер. з фр. Сергія Йосипенка. – К.: Український Центр духовної культури, 2000. – С. 15–49 (розділ I «Наука конкретного»).
16. Леві-Строс Клод. Структура міфів // У кн.: Клод Леві-Строс. Структурна антропологія / Пер. з фр. Зої Борисюк. – К.: Основи, 2000. – С. 195–219.

Додаткова:

1. Дельєж Робер. Нариси з історії антропології: Школи, автори, теорії / Пер. з фр. Євгена Марічева. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 8–38, 39–83, 111–118, 119–174, 175–192, 193–219, 220–233, 244–254.
2. Дюркгайм Еміль. Первісні форми релігійного життя: Тотемна система в Австралії / Пер. з фр. Григорія Філіпчука та Зої Борисюк. – К.: «Юніверс», 2002.
3. Саїд Едвард. Культура й імперіалізм. – К.: Критика, 2007. – С. 86–108.

10. Додаткові ресурси:

1. <http://moodle.soc.univ.kiev.ua/> (розміщено переклади та скорочені версії всіх обов'язкових текстів, роботу навчальну програму, контрольні тести, лінки на дистанційні заняття та лінки на їх відеозаписи)